
UITBREIDING VAN EEN VIRUSINFECTIE BIJ SLANGEN IN NEDERLAND

Door: Marja J.L. Kik, Deventerschans 11, 3432 CP Nieuwegein.

In de afgelopen maanden ben ik herhaaldelijk geconfronteerd met zieke slangen bij verschillende eigenaren verspreid over heel Nederland. De ziekte leek uiterst besmettelijk te zijn. De klachten varieerden van dieren met vies stinkende ontlasting in combinatie met ademhalingsproblemen en uitvloeiing uit de luchtpijp met veel slijm, dat helder tot bruinachtig van kleur was, tot klachten dat dieren met de kop schudden, achterover vielen of in een sterk verkrampde houding bleven liggen. Sommige dieren bleven goed eten, maar werden dan in korte tijd erg slap, waren abnormaal prikkelbaar en vertoonden ongecoördineerde bewegingen. Van deze dieren stierven er enkele binnen een aantal dagen, andere leefden nog enkele weken.

Het sectiebeeld bleek nogal verschillend te zijn. Bij sommige dieren was er een duidelijke longontsteking zichtbaar, waarbij uit de long bovendien verschillende bacteriën werden geïsoleerd. Soms trad er gelijktijdig een sterke degeneratie van de lever en een ontsteking van de maag of de darm op. Bij andere dieren was er behalve een vergroting van de milt en de pancreas weinig op te merken aan het kadaver. Wanneer de schedel gelicht werd, bleken de hersenen van de onderzochte slangen te veel vocht te bevatten. Bij electronen-microscopisch onderzoek bleken er zowel in de hersenen, de lever als in de maag viruspartikels aantoonbaar te zijn.

Een probleem bij een virus is, dat een dier dat eenmaal besmet is, niet specifiek met medicamenten te behandelen is. Bestrijding van eventuele secundaire

bacteriële infecties met antibiotica (nadat er een bacteriologisch onderzoek en een gevoeligheidsbepaling is gedaan) is zinvol gebleken.

Uiterst belangrijk is te proberen een besmetting te voorkomen!

Maatregelen zijn:

- * nieuw aangekochte dieren gedurende minstens een half jaar in quarantaine houden (ruimtelijk gescheiden van de bestaande collectie dieren). In Amerika probeert men in deze periode de dieren herhaaldelijk aan stress situaties bloot te stellen zodat een eventueel aanwezig virus tot uiting zou kunnen komen.
- * Geen materialen van het ene terrarium in het andere gebruiken. Niet opgegeten prooidieren doden en weggooien (dus zeker niet aan andere slangen geven). Uiterste hygiëne betrachten. Alle materialen goed ontsmetten met b.v. formaline of een quaternaire ammoniumbase.
- * Absoluut geen nieuwe dieren zonder quarantaine in een bestaande collectie slangen introduceren.

Met dank aan Prof. Dr. P. Zwart voor de herziening van de tekst en het waardevolle commentaar.